

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 21CoE/227/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517217025
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eugen Palášthy
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1517217025.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eugena Palášthya a členov senátu JUDr. Lýdie Noskovičovej a JUDr. Moniky Školníkovej, v právnej veci oprávneného (otca): E. L. P., X.. X.XX.XXXX, L. G. XX, C. XXXX, V. C., A., štátny občan N., A., zastúpeného advokátom JUDr. Ivanou Zmekovou, Zámocká 18, Bratislava, proti povinnej (matke): Y. P., X.. XX.X.XXXX, V. L. S. XX, L., toho času bytom X. H. L. XX, L., Š.V. S. R., A., zastúpenej NIKU & partners, s.r.o., Prokopa Veľkého 51, Bratislava, IČO: 36 866 008, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Anna Niku, o návrhu na výkon rozhodnutia o úprave styku s maloletými deťmi: 1. P. J. P., X.. XX.XX.XXXX, X. V. R. P., X.. X.X.XXXX, obe deti bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Vazovova 7/A, Bratislava, o odvolaní povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V, č. k. 2Em/12/2017-445 zo dňa 10.9.2018, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave, uznesenie Okresného súdu Bratislava V pod č.k. 2Em/12/2017-445 zo dňa 10.9.2018 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V ako súd prvej inštancie, napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého uložil oprávnenému a povinnej povinnosť zúčastniť sa mediácie, ktorá sa uskutoční v Centre medzinárodnoprávnej ochrany detí a mládeže, so sídlom Špitálska 8, Bratislava a to v počte 20 hodín, počnúc dňom doručenia tohto rozhodnutia súdu a to s poukazom na ustanovenia § 2 ods. 1, § 381, § 378 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 3 ods. 1, ods. 2 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, § 329 ods. 2, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že uznesením pod č.k. 2Em/12/2017-234 zo dňa 10.7.2018 súd prvej inštancie nariadil výkon rozhodnutia - uznesenia Okresného súdu Bratislava V č. k. 20P/123/2017-113 zo dňa 15.4.2017, v znení uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/218/2017-251 zo dňa 29.5.2017 s tým, že predmetné uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť dňa 11.8.2018 a súčasťou jeho odôvodnenia bola aj výzva povinnej na dobrovoľné plnenie exekučného titulu. Povinná svojím podaním zo dňa 23.7.2018 požiadala súd o odklad výkonu rozhodnutia s tým, že je potrebné aby súd najskôr v iných prebiehajúcich konaniach vykonal nevyhnutne potrebné dokazovanie, na základe ktorého bude možné súladne s potrebami detí a ich najlepším záujmom ustáliť, aká forma a rozsah styku otca s maloletými je najvhodnejšia a za týchto okolností, aby sa nepokračovalo a to ani prostredníctvom konania o výkon rozhodnutia v realizácii styku otca s deťmi, ktorý deťom nevyhovuje a tieto poškodzuje. Matka dala súdu na úvahu, aby aj v tomto konaní zväžil nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol otec alebo rodičia zaviazaní podrobiť sa psychologickému poradenstvu po dobu trvania odkladu výkonu rozhodnutia. Oprávnený sa k návrhu povinnej na odklad výkonu rozhodnutia vyjadril tak, že tento navrhuje zamietnuť z dôvodu nespĺnených podmienok, nakoľko v danej veci by bol odklad výkonu rozhodnutia v absolútnom rozpore so záujmom maloletých a súčasne okrem iného uviedol, že on už

navrhoval prijať opatrenie a to mediáciu pre rodičov v Centre pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže. Oprávnený tiež uviedol, že matka naďalej pokračuje vo svojom konaní - bránení styku otca s deťmi úmyselne a to aj napriek exekučnému titulu, ktorý matka nerešpektuje, pričom podľa podania oprávneného zo dňa 31.8.2018 sa styk nezrealizoval celý mesiac august a v podaní zo dňa 3.9.2018 oprávnený uviedol, že dňa 1.9.2018 matka neumožnila stretnutie otca a detí z pracovných dôvodov na jej strane, avšak maloletý P. otcovi dňa 2.9.2018 uviedol, že 1.9.2018 oslavovali narodeniny starej matky. K samotnému odôvodneniu rozhodnutia obsiahnutého vo výrokovej časti predmetného uznesenia súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí uviedol, že s ohľadom na obsah podaní povinnej i oprávneného, ako aj s ohľadom na obsah poručenských spisov maloletých detí P., vedených na Okresnom súde Bratislava V a s ohľadom na záujem maloletých detí, súd prvej inštancie pristúpil v zmysle § 381 CMP k uloženiu opatrenia účastníkom, účasťou u mediátora. Súd prvej inštancie obom rodičom maloletých detí uložil opatrenie s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí. Rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom majú obaja rodičia, rovnako právom maloletého dieťaťa je, aby malo zabezpečený pravidelný kontakt s oboma rodičmi. Vzhľadom na vzniknutú situáciu, v ktorej sa maloleté deti nachádzajú (rodičia nie sú schopní priamo medzi sebou komunikovať, styk otca a maloletých detí sa nerealizuje v zmysle exekučného titulu a ak sa zrealizuje stretnutie otca s maloletými deťmi, toto je plné konfliktných situácií), súd prvej inštancie dal rodičom do pozornosti, že dieťa nie je prostriedkom ich vzájomného boja a obaja sú povinní za danej situácie zvládať svoje emócie tak, aby dieťa nepoužívali ako nástroj vydierania a pomsty, či nevolili iné neférové postupy. Otec má svoj čas vymedzený na jeho styk s maloletými deťmi využívať v plnej miere na budovanie si vzťahov s maloletými deťmi a na rozvíjanie a upevňovanie svojej roly otca v živote detí bez prenášania negatívnych dopadov z rozpadu partnerského vzťahu s matkou. Uvedená situácia v rodine vznikla v dôsledku nedostatočných rodičovských a partnerských kompetencií na strane oboch rodičov a je potrebná odborná intervencia za účelom pomoci dosiahnutia vecnej a konštruktívnej rodičovskej komunikácie a za účelom uplatňovania záujmov nielen rodičov, ale najmä maloletých detí. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia tiež uviedol, že v konaní o výkon rozhodnutia ide o zaistenie ochrany práva styku pre maloleté deti a ich otca, s ohľadom na skutočnosť, že na Okresnom súde Bratislava I bolo vedené konanie o návrat maloletých detí, i keď je toto konanie právoplatne skončené, súd prvej inštancie aplikujúc čl. 10 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí môže mediáciou v danom konaní poveriť ústredný orgán štátu, ktorým je Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže. V rámci konania vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 20P/404/2017 bolo zistené, že Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na uloženie takéhoto opatrenia súdu má vytvorené podmienky a je schopné poskytnúť rodičom mediáciu v rámci konaní, ktoré aktuálne prebiehajú na súdoch. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže je ústredným orgánom v zmysle Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí. Výchovné opatrenie, resp. mediáciu v konaní o výkon rozhodnutia je s ohľadom na charakter daného konania možné nariadiť aj prostredníctvom tohto subjektu. Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol súd prvej inštancie tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia s tým, že odstránením trecích plôch medzi rodičmi uloženým opatrením súdu prvej inštancie má súd prvej inštancie za to, že dôjde k bezproblémovému plneniu exekučného titulu aj s ohľadom na záujem detí.

3. Proti tomuto uzneseniu podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie povinná a navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil z dôvodu splnenia podmienok v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) a d) CSP, nakoľko dôvody, pre ktoré bolo predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie vydané, v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie neexistovali a súčasne namietala nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie. Svoje odvolanie povinná odôvodnila tým, že neodkladné opatrenie bolo zo strany konajúceho súdu nariadené ex offo, teda bez návrhu povinného a tiež poukázala na skutočnosť, že k nariadeniu výkonu rozhodnutia došlo v rozpore so znením Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, nakoľko vykonávajúci súd nepristúpil k zisťovaniu existencie ospravedliteľných dôvodov nepodrobenia sa rozhodnutiu súdu zo strany povinnej, za týmto účelom nepožiadala o súčinnosť orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a ani nenariadil pojednávanie v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých. Zároveň povinná v odvolaní namietala, že mediácia ako alternatívny spôsob riešenia sporov v civilnom práve nepatrí medzi odborné metódy na získavanie rodičovských zručností, resp. na získanie zručností efektívnej komunikácie. Povinná má za to, že vykonávajúci súd nerozlišuje medzi odborným poradenstvom, výchovným opatrením a mediáciou, a preto nemožno postup vykonávajúceho súdu považovať za efektívny a hospodárny. Povinná v odvolaní

ďalej poukázala na ustanovenie § 381 CMP a uviedla, že v zmysle tohto zákonného ustanovenia sa môže mediácia v štádiu výkonu rozhodnutia nariadovať vtedy, ak je to účelné, avšak súd prvej inštancie sa tejto zákonnej podmienky pre nariadenie mediácie v odôvodnení svojho rozhodnutia nijakým spôsobom nedotýka a povinnej nie je zrejmé, na základe čoho došlo zo strany súdu prvej inštancie k takémuto postupu. Súčasne povinná v odvolaní poukázala aj na skutočnosť, že subjekt, u ktorého sa má v zmysle predmetného rozhodnutia mediácia uskutočňovať, nie je oprávnený mediáciu poskytovať a v tejto súvislosti povinná poukázala na § 74 ods. 1, ods. 2 Zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a § 3 zákona č. 420/2004 Z.z. o mediácii s tým, že z uvedeného jednoznačne vyplýva, že Centrum nedisponuje zákonnou kompetenciou vykonávať mediáciu v zmysle zákona č. 420/2004 Z.z. o mediácii a nemôže poskytovať rodičom mediáciu v rámci konaní prebiehajúcich pred príslušnými súdmi v Slovenskej republike a nemôže byť ani zapísané v zozname mediátorov MS SR. Berúc do úvahy ustanovenie článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého „štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“, nemôže konajúci súd uložiť povinnosť účastníkom konania zúčastniť sa mediácie na orgáne štátnej správy, ktorý nedisponuje zákonnou kompetenciou poskytovať mediáciu.

4. Oprávnený sa k odvolaniu povinnej vyjadril písomným podaním svojej právnej zástupkyne zo dňa 24.10.2018, v ktorom uviedol, že z priebehu konania (ako aj jednotlivých podaní rodičov) je zrejmé, čo bolo na strane matky dôvodom neumožňovania styku otca s maloletými deťmi, ktoré súd prvej inštancie (správne) nevyhodnotil ako ospravedlniteľné dôvody na strane matky, pričom podľa oprávneného je z konania a správania matky zrejmé, že ide výlučne o jej jednostranné a účelové dôvody, pre ktoré neumožňuje otcovi styk s maloletými deťmi s cieľom postupného (a časom úplného) odcudzovania detí a otca. Oprávnený v predmetnom vyjadrení tiež uviedol opatrenia, ktoré využil súd prvej inštancie po nariadení výkonu rozhodnutia a pred uskutočnením výkonu rozhodnutia, ktoré však boli bezvýsledné. Oprávnený nesúhlasí s názorom povinnej, že zo spisu nevyplýva záver súdu prvej inštancie o potrebe odbornej intervencie, nakoľko viackrát tak otec, ako aj samotná matka sa vo svojich podaniach (ako aj na pojednávaníach v konaniach, ktorých sú účastníkmi) vyjadrili, že sú medzi nimi závažné konflikty, napätie, nemožnosť komunikácie, ktoré skutočnosti boli v konaniach aj preukázané, v dôsledku čoho je nepochybne preukázaná potreba odbornej pomoci rodičom za účelom upokojenia ich vzťahov a za účelom dosiahnutia konštruktívnej komunikácie medzi nimi, predovšetkým a najmä ohľadom maloletých detí. Podľa oprávneného je potrebné vnímať mediáciu ako odbornú metódu na uľahčenie riešenia konfliktných situácií v rodine a v tejto súvislosti oprávnený v predmetnom vyjadrení poukázal na ustanovenie § 11 ods. 3 písm. a), ods. 4 zákona č. 305/2005 Z.z.. Súčasne oprávnený považuje za nesprávny názor povinnej týkajúci sa aplikácie ustanovenia § 381 CMP v danom prípade, k čomu oprávnený vo vyjadrení uviedol, že je síce pravdou, že v zmysle § 381 CMP ak je to účelné, môže súd rozhodnúť o uložení povinnosti účastníkom konania účasť u mediátora zapísaného v registri mediátorov, avšak v tejto súvislosti je potrebné dodať a uviesť aj Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí. Oprávnenie Centru vykonať mediáciu v danom prípade vyplýva aj z ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2005 Z.z.. Podľa názoru oprávneného, v nadväznosti na vyššie uvedené je Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže kompetentné vykonávať mediáciu medzi rodičmi, za účelom pomoci dosiahnutia vecnej a konštruktívnej rodičovskej komunikácie s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí.

5. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), po oboznámení sa s obsahom spisu a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi v zmysle § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) dospel k záveru, že odvolanie povinnej je dôvodné.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 373 CMP, na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti a piateho dielu prvej hlavy druhej časti, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 375 CMP súd rozhoduje uznesením.

9. Podľa § 376 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

10. Podľa § 376 ods. 2 CMP súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu.

11. Podľa § 378 CMP po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia alebo súčasne s vydaním tohto uznesenia môže súd vykonať úkony a opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti.

12. Podľa § 381 CMP ak je to účelné, môže súd pred uskutočnením výkonu rozhodnutia uložiť účastníkom účasť u mediátora zapísaného v registri mediátorov.

13. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

16. Podľa § 3 ods. 1 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 zákona), alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu.

17. Podľa § 3 ods. 2 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých pri zisťovaní existencie ospravedlniteľných dôvodov podľa odseku 1, súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého.

18. Podľa § 3 ods. 3 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých ak súd zistí, že možno existujúce ospravedlniteľné dôvody podľa odseku 1 odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve, alebo na inom odbornom poradenstve, povinnosť podrobiť sa poradenstvu možno nariadiť neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie podľa prvej vety možno nariadiť po predchádzajúcom posúdení vhodnosti a predpokladaného času trvania neodkladného opatrenia osobou, u ktorej sa má poradenstvo vykonať.

19. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 10.7.2018 pod sp. zn. 2Em/12/2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.8.2018, nariadil výkon rozhodnutia - uznesenia Okresného súdu Bratislava V č. k. 20P/123/2017-113 zo dňa 15.4.2017, v znení uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/218/2017-251 zo dňa 29.5.2017.

20. Zo záhlavia odvolaním dotknutého uznesenia vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodoval ex offo o nariadení neodkladného opatrenia. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že povinná v rámci svojho podania zo dňa 23.7.2018 (návrh na odklad výkonu rozhodnutia, o ktorom súd prvej inštancie rozhodol uznesením zo dňa 10.9.2018 pod č. k. 2Em/12/2017-441, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 9.10.2018) dala súdu na úvahu, aby aj v tomto konaní o výkon rozhodnutia zväzil nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by buď sám otec alebo obaja rodičia bol/boli zaviazaní/i podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Bratislava a súčasne povinný v rámci svojho podania zo dňa 3.8.2018 uviedol, že už v rozvodovom konaní navrhol prijatie opatrenia a to mediáciu pre rodičov v Centre pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, keďže táto inštitúcia disponuje aj anglicky hovoriacimi odborníkmi, čo je v danom prípade nepochybne výhodou. Súd prvej inštancie odvolaním dotknutým uznesením rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia v zmysle § 381 CMP a v nadväznosti na vyššie uvedené, odvolací súd konštatuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko v ňom absentuje akékoľvek odôvodnenie účelnosti nariadenia neodkladného opatrenia v danom prípade práve mediáciou a to aj s ohľadom na možnosť a zhodnotenie účelnosti nariadenia neodkladného opatrenia s obsahovou platformou vyplývajúcou z Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, z ktorej okrem iného vychádzal aj vyššie uvedený návrh povinnej.

21. Zo znenia § 234 ods. 2 CSP vyplýva, že ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku, pričom z dikcie ustanovenia § 220 ods. 2 CSP vyplýva pre súd povinnosť jasného, výstižného a presvedčivého odôvodnenia svojho rozhodnutia. Požiadavku riadneho odôvodnenia rozhodnutia súd splní tým, že z jeho rozhodnutia je zřejmý podstatný a výstižne interpretovaný myšlienkový postup (t.j. podstatné úvahy), ktorý súd viedol k záveru vyslovenému v enunciate (výroku) rozhodnutia. Súd sa preto v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky zistené skutočnosti, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Výrok rozhodnutia musí byť dostatočne odôvodnený a dôvody musia byť jasné a presvedčivé. Výrok, ktorý nemá svoj obsah v odôvodnení, nemožno za taký považovať. Tieto požiadavky napadnuté uznesenie nespĺňa.

22. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia v dôsledku nedostatku dôvodov alebo jeho nezrozumiteľnosti je vždy dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia, nakoľko súd týmto procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, v zmysle ktorého súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochybností nezastupiteľné postavenie (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04).

25. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Starostlivosť a výchova o maloleté dieťa predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov, preto pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je dôvod na to, aby rodič, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, sa s maloletým dieťaťom nestretával, resp. vo veľmi obmedzenom rozsahu.

26. Rodičovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije, musí byť umožnený pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, počas ktorého je možné realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča, tzv. výchovu prítomnosťou či príkladom, ktorá je ako je vo všeobecnosti známe, tou najúčinnjšou výchovnou metódou. Je nutné mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa je v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe iba ťažko napravitelná (Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 618/05).

27. Súd rozhodujúci o výkone rozhodnutia vo veci styku rodiča s maloletým dieťaťom je povinný zisťovať, z akého dôvodu sa tento styk nerealizuje a akú mieru viny na nerealizovaní tohto styku má tak rodič povinný, ako aj oprávnený (porov. uznesenie Okresného súdu Bratislava III vo veci 37Em 3/2012).

28. Na základe dôsledného oboznámenia sa s obsahom spisu, s obsahom napadnutého rozhodnutia a s obsahom odvolania povinnej odvolací súd v neposlednom rade konštatuje, že súd prvej inštancie sa pri predmetnom nariadení neodkladného opatrenia dôsledne neriadil dikciou ustanovenia § 381 CMP, podľa ktorého v danom prípade rozhodoval a v zmysle ktorého v prípade účelnosti môže súd pred uskutočnením výkonu rozhodnutia uložiť účastníkom účasť u mediátora zapísaného v registri mediátorov, nakoľko v danom prípade je nesporné, že Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže nie je zapísané v zozname mediátorov, resp. v zozname mediačných centier vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Právomoc Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže pôsobiť v danom prípade ako mediátor nemožno odvodiť ani z ustanovenia článku 55 písm. e) Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, nakoľko v prejednávanvej veci nie je medzinárodným prvkom iný členský štát Európskej únie. Rovnako nie je možné predmetnú právomoc Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže odvodiť ani z článku 10 DOHOVORU o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky pod č. 119/2001 Z.z.), podľa ktorého ústredný orgán štátu, na ktorého území sa dieťa nachádza, prijme všetky primerané opatrenia na dosiahnutie dobrovoľného vrátenia dieťaťa alebo zabezpečí prijatie takýchto opatrení, nakoľko v danom prípade jednoznačne nejde o návratové konanie, pričom konanie o návrat maloletých detí, ktoré bolo v danom prípade vedené na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3P/106/2017, je v súčasnosti už právoplatne skončené, keďže Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 17.08.2017 pod č. k. 3P/106/2017-573 návrh otca (oprávneného) ako nedôvodný zamietol, pričom vec posudzoval okrem iného aj v zmysle Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí a na základe vykonaného dokazovania ustálil, že krajinou obvyklého pobytu maloletých detí nie je Izrael ako zmluvný štát, na územie ktorého chcel otec svojím

návrhom dosiahnuť návrat maloletých detí. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.12.2017 pod č. k. 11CoP/546/2017-661.

29. Odvolací súd sa však stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v záujme maloletých detí je nevyhnutné čo najskôr zlepšiť vzájomnú komunikáciu oprávneného a povinnej, ktorá v súčasnej dobe, ako nesporne vyplýva z obsahu spisu, prebieha vo vzťahu k realizácii výkonu rozhodnutia takmer výlučne prostredníctvom právnych zástupcov rodičov, čo je v každom prípade neželaný stav, ktorý v žiadnom prípade nemožno považovať za akceptovateľný štandard a ktorý úplne jednoznačne neprispieva k tomu, aby maloleté deti napriek rozpadu vzťahu rodičov mali možnosť rozvíjať a budovať rovnocenné vzťahy k obom rodičom, bez pociťovania a vnímania napätia a konfliktov medzi rodičmi. Nakoľko s najväčšou pravdepodobnosťou oprávnený a povinná nie sú schopní sami prehodnotiť svoje vlastné konanie a správanie a tak prispieť k zlepšeniu celkovej situácie, javí sa ako potrebný zásah súdu vo forme nariadenia neodkladného opatrenia vo vzťahu k obom rodičom, za účelom dosiahnutia bezproblémového plnenia exekučného titulu, ktorému však musí zo strany súdu prvej inštancie predchádzať dôsledné zváženie najvhodnejšej formy a najvhodnejšieho subjektu, v súlade s príslušnou právnou úpravou a v súlade so špecifikami daného prípadu.

30. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

31. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

32. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) a písm. c) CSP, v spojení s § 391 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

33. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude po doplnení dokazovania ohľadom zistenia súčasného stavu plnenia predmetného exekučného titulu, opätovne sa v závislosti od výsledkov doplnenia dokazovania zaoberať zisťovaním najvhodnejšej formy neodkladného opatrenia sledujúceho záujem maloletých detí na riadnom plnení exekučného titulu, ktorého predmetom je realizácia styku oprávneného s maloletými deťmi v stanovenom rozsahu a to za účelom umožnenia rodičom s odbornou pomocou prehodnotiť svoje doterajšie správanie a konanie, odstrániť v súčasnosti panujúcu nedôveru medzi rodičmi a v nadväznosti na to zlepšiť ich vzájomnú komunikáciu tak, aby boli schopní minimálne vo veciach týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti komunikovať priamo, vecne a konštruktívne bez spoluúčasti právnych zástupcov a aby plnenie exekučného titulu mohlo v budúcnosti prebiehať riadne a včas, bez potreby nútených zásahov zo strany štátnych orgánov, čo bude jednoznačne v záujme maloletých detí, ktoré nebudú musieť byť konfrontované s dôsledkami narušených vzťahov svojich rodičov. Súd prvej inštancie je povinný v naznačenom smere postupovať dôsledne v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou a v novom rozhodnutí náležitým spôsobom vyhodnotiť tvrdenia oprávneného a povinnej, ako aj všetky ďalšie zistené skutočnosti, vyplývajúce z vykonaného dokazovania a zisťovaní vykonaných súdom za účelom objektívneho a dôsledného posúdenia najvhodnejšieho obsahu nariadeného neodkladného opatrenia a svoje rozhodnutie presvedčivým spôsobom odôvodniť.

34. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

35. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

36. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 CSP).

37. Toto uznesenie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť v podpísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).